

רבי יהודה אומר: סתם תרומה ביהודה אסורה, ובגליל — מותרת, שאין אנשי הגליל מכירין את תרומת הלשכה.

ויש לנו לדייק: טעמא דאין מכירין אנשי גליל בתרומת הלשכה.

יט-ב הא מכירין — אסורין:

ומשנינן: אמר רבא: גבי כרי קסבר רבי יהודה, כל שספיקו חמור מודאי שלו — לא מעייל נפשיה לספיקא.

ובנזיר שנזר על מנת שיש בכרי מאה כור, והדבר ספק, נמצא שודאו חמור מספקו —

דאילו גבי נזיר ודאי — מגלח שערו בתום ימי נזירותו, ומביא קרבן, ונאכל.

ואילו על ספיקו — לא מצי מגלח שערו לעולם, שאינו מגלח שערו אלא בהבאת קרבנותיו, ונזיר זה אינו יכול להביא קרבנות נזיר, כי על הצד שאינו נזיר הוא אינו יכול להקדיש קרבנות נזיר, ואם יקדישם מספק ויביאם, יש חשש שמא הוא מביא חולין בעזרה, ולכן אינו יכול להקריבם, ואינו יכול להתגלח.

אמר ליה רב הונא בר יהודה לרבא: ואם אמר "הריני נזיר עולם, אם יש בכרי הזה מאה כור", שאין ספיקו חמור מודאו, שכן נזיר עולם אינו מתגלח לעולם — מאי?

אמר ליה: נזיר עולם נמי, ספיקו חמור מודאי!

דאילו נזיר עולם ודאי, אם הכביד שערו — מיקל, מגלח אותו בתער, ומביא על תגלחתו שליש בהמות לקרבן, חטאת עולה ושלמים כדין נזיר טהור שמתגלח בתום ימי נזירותו, אלא שנזיר עולם ממשיך הלאה בנזירותו.

ואילו ספיקו — לא מגלח כלל לפי שאינו יכול להביא קרבנותיו.

אך עדיין יש להקשות: אם אמר "הריני נזיר שמשון אם יש בכרי הזה מאה כור", שאינו מגלח אפילו אם הכביד שערו — מאי?

אמר ליה: נזיר שמשון — לא תניא בדברי רבי יהודה, ובסתמא לא משמע נזירות שמשון.

אמר ליה: והאמר רב אדא בר אבהו, תניא בהדיא בדברי רבי יהודה גם נזיר שמשון!

אמר ליה: אי תניא — תניא.⁽¹⁾

רב אשי אמר: ההיא ברייתא של כרי שמתיר בה רבי יהודה — רבי יהודה משום רבי טרפון היא.

דתניא, שני אנשים שהיו עומדים ועבר לפניהם אדם שלישי, ואמר אחד מהשניים הריני נזיר אם אדם זה נזיר, והשני אמר הריני נזיר אם אין אדם זה נזיר —

רבי יהודה משום רבי טרפון אומר: אין אחד מהם נזיר!

1. ובאר הר"ן בשני אופנים: לתרץ את הסתירה. והשני, שני תנאים הם שנחלקו בשיטת רבי יהודה.

1. ובאר הר"ן בשני אופנים: הרי קשים דברי רבי יהודה, ואין לי

אמר אבוי: סיפא — רבי אלעזר ברבי צדוק היא.

דתניא, רבי יהודה אומר: סתם תרומה ביהודה אסורה.

רבי אלעזר ברבי צדוק אומר: סתם הרמים בגליל אסורין.

מתניתין:

מי שנדר ב"חרם", ואמר: לא נדרתי אלא כ-א
בחרמו ברשת של ים, שצדים בה דגים, ולא
התכונתי לחרם של גבוה.

או מי שנדר ב"קרבן", ואמר: לא נדרתי
אלא בקרבנות של מלכים, שמביאים
לפניהם.

או מי שאמר "הרי עצמי קרבן", ואמר: לא
נדרתי אלא בעצם שהנחתי לי בביתי, להיות
נודר בו.

או מי שאמר "קונם אשתי נהנית לי", ואמר:
לא נדרתי אלא באשתי הראשונה, שגירשתי

—

על בולן — אין נשאלין להם. אין החכמים
נזקקים לשאלתם להתיר את נדריהם, כי אין
ממש בדבריהם [ובגמרא יבואר שאין נדרם
כלום, ואינו צריך כלל התרה].

ואם נשאלו על נדריהם — עונשין אותן,
ומחמירין עליהן —

דברי רבי מאיר.

לפי שלא ניתנה נזירות אלא להפלאה,
שיאמר בפירוש ובודאות תוך ידיעה ברורה
שבשעת נזירותו הוא נעשה נזיר, ולא כשהוא
מספק בדבר.

ופרכינן: אי הכי, מאי איריא דתני בברייתא
שנגנב או שאבד ואין אנו יודעים עתה כמה
היה בו? והרי אפילו אם נשאר הכרי
במקומו, כיון שהוא לא ידע בשעת נזירותו
אם יש בו מאה כור אין זן נזירות של
הפלאה!

ומשנינן: לא אמרה זאת הברייתא אלא,
להודיעך כחו דרבי שמעון, דאף על גב
דנגנב או שאבד הרי הוא נזיר, קסבר: מעייל
איניש נפשיה לספיקא.

שנינו במשנה: רבי יהודה אומר: סתם
תרומה ביהודה אסורה, בגליל מותרת, לפי
שאין אנשי גליל מכירים את תרומת
הלישכה.

והוינן בה: הא מכירין — אסורין.

אלמא, ומוכח, שבספיקא אם התכוונו
לתרומת הלשכה או לתרומת גורן, אזלינן
לחומרא.

אם כן, אימא סיפא:

סתם הרמים ביהודה מותרין, ובגליל —
אסורין, שאין אנשי הגליל מכירין את הרמי
הכהנים.

ויש לנו לדייק: הא מכירין — מותרין.

אלמא ספיקא לקולא!

ותיקשי סתירה בין רישא לסיפא!